

Dairesi	Karar Yılı	Karar No	Esas Yılı	Esas No	Karar Tarihi
VERGİ DAVA DAİRELERİ	2003	174	2003	10	18/04/2003

KARAR METNİ

SEYYAR TUHAFİYECİLİK YAPTIĞINDAN BAHİSLE DAVACI ADINA GERÇEK USULDE MÜKELLEFİYET TESİS EDİLMİŞ İSE DE, YETERLİ TESPİTE DAYANMAYAN İŞLEMİN İPTALİ GEREKİRKEN DAVANIN REDDİNDE HUKUKA UYGUNLUK BULUNMADIĞI HK.<

Temyiz Eden : ...

Vekili : Av. ...

Karşı Taraf : ... Vergi Dairesi Müdürlüğü

İstemin Özeti : Davacı, seyyar tuhafiyeye işinden dolayı 16.12.1995 tarihinden itibaren adına gerçek usulde mükellefiyet tesis edilmesi yolundaki işlemin iptali istemiyle dava açmıştır.

... Vergi Mahkemesi ... günlü ve ... sayılı kararıyla davayı reddetmiştir.

Temyiz istemini inceleyen Danıştay Üçüncü Dairesi 3.4.2002 günlü ve E:2000/2555,

K:2002/1416 sayılı kararıyla; davacının 16.12.1995 ve 16.4.1999 tarihli yoklama fişleriyle

16.12.1995 tarihinden itibaren 35 BCF 46 plakalı kamyonetle seyyar tuhafiyeye işine

başladığının tespiti üzerine adına gerçek usulde mükellefiyet tesis edildiğinin anlaşıldığı,

olayda, davacının 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 47 ve 48 inci maddelerinde düzenlenen götürü usule tabi olmanın genel ve özel şartlarını taşıyıp taşımadığı veya hangi nedenle

yitirdiği hususunda bir inceleme ve araştırma yapılmadan gerçek usulde mükellefiyet tesisine

ilişkin işleme karşı açılan davanın reddi yolunda verilen kararda hukuka uygunluk

görülmeyeceği gerekçesiyle kararı bozmuştur.

Bozma kararına uymayan ... Vergi Mahkemesi ... günlü ve ... sayılı kararıyla; davacı nezdinde düzenlenen 16.4.1999 tarihli yoklama fişinde davacının 16.12.1995 tarihinden itibaren ...

plakalı kapalı kasa kamyonetle seyyar tuhafiyeye satışı işine başladığı, işyeri olarak

ikametgahını kullandığı, başka gelirinin bulunmadığı, 16.12.1995 tarihli tutanakta da seyyar

pazarcılık faaliyetinde bulunduğunun kendi beyanıyla tespitli olduğunun anlaşıldığı, davacı,

aynı soyadı taşıyan ...'ın yanında 1.5.1995 tarihinden itibaren sigortalı işçi olarak çalıştığını

iddia etmekte ise de, işe giriş bildirgesinin incelenmesinden amacın, kendisinin ve aile

fertlerinin sigorta kapsamına alınmasına yönelik olduğunun anlaşıldığı, kaldı ki, davacının

imzasını taşıyan tutanaklarda işçi olarak çalıştığına ilişkin herhangi bir ifadesinin de

bulunmadığı, bu durumda ... Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde işyeri olan ve tuhafiyeye

emtiyası alım satımı ile uğraşan davacı hakkında 95/6430 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı

uyarınca gerçek usulde mükellefiyet tesisinin zorunlu bulunduğu gerekçesiyle kararında

direnmiştir.

Direnme kararını temyiz eden yükümlü mükellefiyet tesisini gerektirecek ticari bir

faaliyetinin bulunmadığını, sigortalı işçi olarak çalıştığını ileri sürerek kararın bozulmasını

istemmiştir.

Savunmanın Özeti : Savunma verilmemiştir.

Danıştay Tetkik Hakimi Ali ALPAN'ın Düşüncesi : Temyiz dilekçesinde ileri sürülen iddialar

ısrar kararının bozulmasını sağlayacak durumda bulunmadığından temyiz isteminin reddi

gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Sefer YILDIRIM'ın Düşüncesi : Davacının seyyar tuhafiyecilikten dolayı

16.12.1995 tarihi itibarıyla adına gerçek usulde mükellefiyet tesis edilmesi yolundaki işleme

karşı açılan davayı reddeden ... Üçüncü Vergi Mahkemesi ısrar kararının temyizden bozulması

istenilmekte olup, Danıştay Üçüncü Dairesinin K:2002/1416 sayılı bozma kararında yer alan

esaslar doğrultusunda temyiz isteminin kabulü ile ısrar kararının bozulması gerektiği

düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Vergi Dava Daireleri Genel Kurulunca, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 17 nci maddesinin 2 nci fıkrası uyarınca duruşma yapılmasına gerek görülmeyerek ve dosyadaki duruma göre Gelir Vergisi Kanununun 51'inci maddesinin 12'nci bendinde yazılı kuralın Anayasaya aykırılığından dolayı itiraz yoluyla Anayasa Mahkemesine başvurulmasının gerekli olmadığına oyçokluğu ile karar verildikten sonra işin gereği görüşüldü:

Seyyar tuhafiyecilik faaliyeti nedeniyle davacı adına 16.12.1995 tarihinden itibaren gerçek usulde mükellefiyet tesisine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılan davanın reddi yolundaki ısrar kararı yükümlü tarafından temyiz edilmiştir.

16.12.1995 tarihinde pazar yerinde yapılan denetimde davacının, adına kayıtlı araçla pazarda seyyar tuhafiyecilik yaptığı tespit edilerek tutanak düzenlendiği, 16.4.1999 tarihli yoklama fişiyle de, 16.12.1995 tarihinden beri seyyar tuhafiyecilik faaliyetinde bulunduğu saptandığından bahisle, 31.5.1999 tarihinde adına 16.12.1995 tarihinden itibaren gerçek usulde mükellefiyet tesis edildiği anlaşılmıştır.

Yükümlü dava dilekçesinde; 1994 yılında işi bıraktığını ve keyfiyeti vergi dairesine bildirdiğini, 1.5.1995 tarihinden itibaren bir başka şahsın yanında sigortalı işçi olarak çalışmaya başladığını, pazar yerindeki denetimler sırasındaki tespitin bireysel ticari faaliyetinin bulunduğunu göstermeyeceğini iddia etmiş olup, ... nezdinde düzenlenen 8.6.2000 günlü yoklama fişiyle de davacının adı geçen işçisi olduğu tespit edilmiştir.

Gerçek usulde mükellefiyet tesisi için davacının faaliyeti konusunda hukuken geçerli ve yeterli tespitler bulunmaması karşısında davanın reddi yolundaki ısrar kararında hukuka uygunluk bulunmamıştır.

Bu nedenlerle temyiz isteminin kabulüne, ... Vergi Mahkemesinin ... günlü ve ... sayılı ısrar kararının bozulmasına, yeniden verilecek kararda karşılanacağından yargılama giderleri hakkında hüküm kurulmasına gerek bulunmadığına, 18.4.2003 gününde oybirliği ile karar verildi.

X - K A R Ş I O Y

Davanın konusunu oluşturan vergilendirme, 95/6430 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ve bu Karara dayanak olan Gelir Vergisi Kanununun 51'inci maddesinin 12'nci bendine dayanmaktadır.

Gelir Vergisi Kanununun sözü edilen kuralı; Maliye Bakanlığınca önerilen ve Bakanlar Kurulunca kararlaştırılan iş grupları, sektörler, il ve ilçeler, büyükşehir belediyeleri dahil olmak üzere il ve ilçelerin belediye ve mücavir alan sınırları içinde nüfusları, yöreler itibarıyla veya sabit bir iş yerinde faaliyette bulunulup bulunulmadığına göre gerçek usulde vergilendirilmesi gerekli görülenlerin, götürü usulden yararlanamayacağını öngörmektedir. Bu kurala dayanılarak yürürlüğe konulan 95/6430 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla, büyükşehir belediye ve mücavir alan sınırları içinde her türlü emtia ticareti yapanların gerçek usulde vergilendirilmesi kararlaştırılmıştır.

Vergi yükümlülerinin kazançlarının gerçek veya götürü vergilendirme yöntemlerinden hangisine göre vergilendirileceği, vergilendirmenin temel unsurlarındandır. Anayasanın vergi ödevinin düzenleyen 73'üncü maddesinde benimsenen yasallık ve bu ilkenin doğal sonucu olan hukuksal güvenlik ve belirlilik ilkeleri gereği vergilendirme yönteminin ancak, yasa yapıcı tarafından öngörülmesi gerekir. Vergilendirmenin yöntemi, matrahın belirlenmesiyle olan doğrudan ilişkisi nedeniyle Anayasanın 73'üncü maddesinin son fıkrasında, vergi yasalarında, Bakanlar Kurulunca düzenleme yapılmasına izin verilebilecek konular arasında gösterilmemiştir.

Davacı hakkında uygulanan 95/6430 sayılı Bakanlar Kurulu kararının dayanağı olan Gelir Vergisi Kanununun 51'inci maddesinin, 3946 sayılı Yasa ile değişik 12'nci bendinde yer alan ve Bakanlar Kurulunca kararlaştırılan iş grubuna veya sektörlerle dahil olanların yahut yöreler itibarıyla etkinlik gösterilen yerin yerel yönetim biçimi ve sınırlarına bağlı olarak ilgililerin

götürü usulde vergilendirilemeyeceklerine ilişkin kural, Anayasanın 73'üncü maddesinde anlatım bulan yasallık ilkesine aykırı düşmektedir.

Anayasaya aykırı gördüğümüz sözü edilen kural ve bu kurala dayanan 95/6430 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı karşısında; davanın Yasanın diğer kurallarına göre çözümlenmesi, 51'inci maddenin 12'nci bendi ve 95/6430 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının ihmal edilmesi sonucunu doğuracağından, Kurulumuzca temyiz incelemesinin, konunun itiraz yoluyla Anayasa Mahkemesine gönderilmesi ve verilecek karardan sonra sonuçlandırılması gerektiği görüşüyle kararın, istemin esasının incelenmesine ilişkin hüküm fikrasına katılmıyoruz.

BŞ/ÖEK